

2.3.2009

MAAHANMUUTTOVIRASTO

MIGRATIONSVERKET

FINNISH IMMIGRATION SERVICE

TURVAPAIKKAYKSIKÖN TILASTOANALYYSI, VUOSI 2008

1. Johdanto

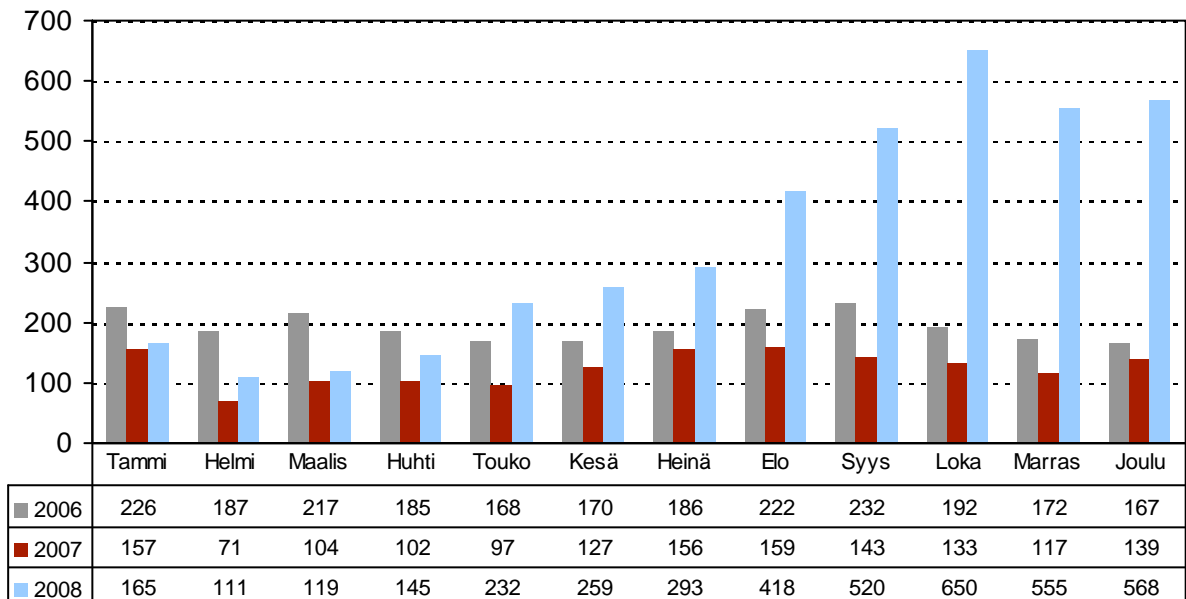
Tilastokatsaus jakaantuu hakemus-, päätös- sekä Dublin-prosessiin. Tarkastelun erityiskohteena on lisäksi sukupuoleen perustuva jaottelu. Analyysissa valotetaan kehitystä kolmen viimeisen vuoden ajalta siltä osin, kun tarkkaa tilastotietoa on tuotettavissa.

2. Turvapaikanhakijat

2.1. Hakemukset kuukausittain

Vuonna 2008 turvapaikkahakemuksia jätettiin yhteensä 4035 kappaletta. Vuoteen 2007 verrattuna (1505 kpl) hakemusmäärä kasvoi yhteensä 168 % sekä vuoteen 2006 (2324 kpl) 74 %. Aiemmin vuosina 2004 (3861 kpl) ja 2005 (3574 kpl) oltiin kuitenkin lähellä vuoden 2008 tasoa.

Vielä vuoden 2008 kahdeksaa ensimmäistä kuukautta koskevassa tilastokatsauksessa arvioitiin varovasti, että hakemusmäärä saattaisi nousta yli 3000:n, mikäli hakijoita tulisi loppuvuonna samassa suhteessa kuin kesäkuukausina. Hakemusmäärä kasvoi kuitenkin rajusti vuoden viimeisellä kolmanneksella, ja hakemuksia jätettiin 1.9.-31.12.2008 välisenä aikana peräti 2293 kappaletta. Verrattaessa määriä esimerkiksi lokakuun 2007 ja 2008 osalta voidaan todeta, että kasvua oli 389 % ja marraskuussakin 374 %.

2.2. Top 10 lähtömaat

Alla olevasta taulukosta ilmenee suurimpien hakijaryhmien järjestys ja hakijoiden lukumäärät. Voimakkain kasvu näkyi vuonna 2008 somalialaishakijoiden kohdalla, joita saapui Suomeen neljätöntä kertaa enemmän (kasvua 1340 %) kuin vuonna 2007. Myös irakilaishakijoiden osalta kasvua oli 284 % ja afganistanilaishakijoiden osalta 165 % verrattuna vuoteen 2007. Muiden ryhmien osalta kasvu oli maltillisempaa; Nigeria 88 %, Iran 82 %, Valko-Venäjä 42 %, Venäjä 22 % ja Serbia 14 %. Kymmenen suurimman hakijaryhmän joukossa ainoastaan turkkilaisten määrä väheni 11 % vuodesta 2007. Bulgarialaishakijoita saapui vuonna 2008 peräti 531 % enemmän kuin vuonna 2007 (13 hakijaa), mutta hakemuksia jätettiin vain muutama kesäkuukauden aikana.

Kaikista vuonna 2008 jätetyistä hakemuksista irakilaiset muodostavat 31 % ja somalialaiset 29 %. Kaiken kaikkiaan kymmenen suurinta hakijaryhmää muodostavat yhteensä 87 % (3507 hakijaa) kaikista hakijoista.

<u>2006</u> <u>75 eri kansalaisuutta</u>	<u>2007</u> <u>72 eri kansalaisuutta</u>	<u>2008</u> <u>78 eri kansalaisuutta</u>
1. Bulgaria 463	1. Irak 327	1. Irak 1255
2. Serbia* 286	2. Venäjä 172	2. Somalia 1181
3. Irak 225	3. Serbia* 151	3. Afganistan 254
4. Venäjä 176	4. Afganistan 96	4. Venäjä 209
5. Afganistan 97	5. Somalia 82	5. Serbia* 172
6. Valko-Venäjä 97	6. Iran 79	6. Iran 144
7. Somalia 92	7. Turkki 73	7. Bulgaria 82
8. Iran 91	8. Valko-Venäjä 48	8. Nigeria 77
9. Nigeria 64	9. Nigeria 41	9. Valko-Venäjä 68
10. Turkki 41	10. Kongon dt 36	10. Turkki 65

2.3. Sukupuolijakauma hakijoiden osalta

Mieshakijoita oli vuonna 2008 yhteensä 3097 ja naisia 907, naisten muodostaessa 23 % kaikista hakijoista.¹ Vuonna 2007 naisten osuus kaikista hakijoista oli 26 %.

Tarkasteltaessa suurimpia hakijaryhmiä sukupuolijakauman mukaan voidaan havaita, että mieshakijoiden osuus on vuonna 2008 ollut suurin irakilaisten (91 %), nigerialaisten (82 %), iranilaisten (76 %), afganistanilaisten ja turkkilaisten (74 %) sekä somalialaisten (67 %) joukossa. Naisten osuus on merkittävä mm. serbialaisten (40 %), venäläisten ja bulgarialaisten (38 %), somalialaisten (30 %), srilankalaisten (31 %) ja afganistanilaisten (24 %) joukossa.

Seuraavassa taulukossa on eritelty sukupuolen perusteella kymmenen suurinta hakijaryhmää vuonna 2007 ja 2008.

¹ 31 hakijan osalta sukupuolta ei ole merkitty ulkomaalaisrekisteriin, eivätkä heidän hakemuksensa näy tässä tilastossa.

2007 Miehet

1. Irak	281
2. Venäjä	98
3. Serbia ²	94
4. Afganistan	89
5. Turkki	59
6. Iran	52
7. Somalia	47
8. Valko-Venäjä	41
9. Nigeria	29
10. Algeria	23

2008Miehet

1. Irak	1141
2. Somalia	823
3. Afganistan	189
4. Venäjä	122
5. Iran	110
6. Serbia ²	104
7. Nigeria	63
8. Valko-Venäjä	62
9. Bulgaria	51
10. Turkki	48

2007Naiset

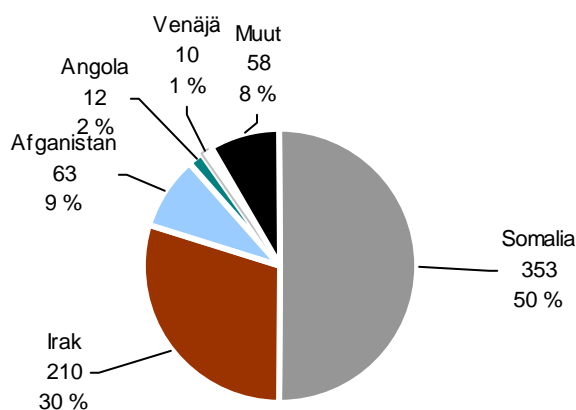
1. Venäjä	73
2. Serbia ²	57
3. Irak	42
4. Somalia	35
5. Iran	27
6. Turkki	14
7. Nigeria	12
8. Kongon dt	12
9. Bosnia & Hertsegovina	11
10. Etiopia	10

2008Naiset

1. Somalia	354
2. Irak	101
3. Venäjä	80
4. Serbia ²	68
5. Afganistan	61
6. Iran	33
7. Bulgaria	31
8. Turkki	17
9. Nigeria	14
10. Sri Lanka	11

2.4. Yksintulleet alaikäiset turvapaikanhakijat

Vuonna 2008 Suomesta haki kansainvälistä suojelua yhteensä 706 yksintullutta alaikäistä, kun kokonaisluku vuonna 2007 oli 98 henkilöä (2006:108 ja 2005:220). Hakijamäärä kasvoi edelliseen vuoteen peräti 620 % ja aiempaan ennätysvuoteen 2005 verrattuna 214 %. Suurimmat hakijaryhmät olivat somalialaiset (353 henkilöä eli 50 % kaikista hakijoista), irakilaiset (210 henkilöä), afganistanilaiset (63 henkilöä), angolalaiset (12 henkilöä) ja venäläiset (10 henkilöä). Vuonna 2007 irakilaishakijoita oli 23 henkilöä, afganistanilaisia 13, somalialaisia 12, angolalaisia 7 ja venäläisiä 4.

² sis. Serbian, Serbia ja Montenegron, Jugoslavian sekä Jugoslavian liittotasavallan kansalaisiksi ilmoittautuneet sekä nykyisen Kosovon kansalaiset.

Vielä syyskuussa 2008 laaditussa tilastokatsauksessa arvioitiin hakijamäärän saat-tavan yltää lähelle 400:ää, mutta syys-, loka- ja marraskuussa hakijamäärät nousi-vat yllättäen yli sadan henkilön kuukaudessa.

2.5. Sukupuolijakauma yksintulleiden alaikäisten hakijoiden osalta

Vuonna 2008 alaikäishakijoista 561 oli poikia ja 140 tyttöjä³. Pojat muodostavat näin ollen 80 % kaikista yksintulleista, alaikäisiksi ilmoittautuneista hakijoista. Vuonna 2007 poikien osuus oli 76 % kaikista hakijoista.

Eniten poikia on ollut somalialaishakijoissa (242 henkilöä), irakilaishakijoissa (203 henkilöä) ja afganistanilaishakijoissa (61 henkilöä). Tyttöjä on tullut eniten Somali-asta (109 henkilöä).

3. Dublin-menettely

Vuoden 2008 aikana tehtiin yhteensä 500 Dublin-päätöstä, joilla turvapaikanhakija käännytettiin siihen EU:n vastuunmäärittämisasetusta soveltavaan valtioon⁴, joka on Suomen sijasta vastuussa turvapaikkahakemuksen käsittelystä. Dublin-päätösten osuus kaikista ratkaistuista turvapaikkahakemuksista nousi 25 %:iin viime vuoden 16 %:sta. Vuosina 2005 ja 2006 vastaava luku oli huomattavasti korkeampi, lähes 40 %. Dublin-päätöksiä on eritelty tarkemmin seuraavassa luvussa.

Dublin-päätöstä edeltäviä, vastuunmäärittämisasetuksen mukaisia takaisinotto- ja vastaanottopyyntöjä Suomesta toisille valtioille on vuonna 2008 tehty 1083, mikä on lähes kaksi ja puoli kertaa koko edellisvuoden pyyntöjen määrä (443). Myönteinen vastaus on helmikuuhun 2009 mennessä saatu n. 60 %:iin pyynnöistä. Noin 150 viimevuotista pyyntöä odottaa vielä vastausta, joten lopullinen myönteisten vastaus-ten osuus nousee vuoden 2007 tasolle (70 %). Kun Suomen Dublin-pyyntöjen suurimpia kohdevaltioita ovat perinteisesti olleet Ruotsi, Saksa, Norja ja Iso-Britannia, vuonna 2008 viiden suurimman kohdevaltion järjestys oli: Italia (232 pyyntöä), Kreikka (205), Ruotsi (145), Malta (95) ja Saksa (93). Muutoksen suuruut-ta kuvaa se, että Italiaan, Kreikkaan ja Maltalle lähetettyjen pyyntöjen osuus kaikis-ta Suomen tekemistä pyynnöistä oli viime vuonna 50 %, kun vastaava osuus vuon-na 2007 oli vajaa 17 % ja vuonna 2006 alle 6 %.

Toisten jäsenvaltioiden Suomelle tekemien pyyntöjen määrä on viime vuosina las-kenut. Suomelle tehtiin vuonna 2008 yhteensä 217 pyyntöä, joista Suomi hyväksyi 137. Vuonna 2007 pyyntöjä tehtiin 286 ja vuonna 2006 vastaava luku oli 363.

Vuonna 2008 Suomesta turvapaikkaa hakeneiden henkilöiden sormenjäljet oli noin 37:ssä % tapauksista jo aiemmin tallennettu Eurodac-sormenjälkirekisteriin⁵ jossa-kin toisessa jäsenvaltiossa. Eurodac-osumaprosentti on noussut edellisvuoden 34 %:sta, mutta jää yhä kymmenen prosenttiyksikön päähän huippuvuodesta 2006.

³ Viiden hakijan sukupuolta ei ole rekisteröity hakemuksen tekohetkellä.

⁴ Vastuunmäärittämisasetusta soveltavat kaikki EU-jäsenvaltiot, Islanti, Norja ja joulukuusta 2008 Sveitsi.

⁵ Eurodac-sormenjälkirekisteriin on vuodesta 2003 tallennettu sormenjäljet kaikilta 14-vuotta täyttäneiltä turvapaikanhakijoilta sekä sellaisilta EU:n ulkorajan laittoman ylityksen yhteydessä tavatuilta henkilöiltä, joita ei ole käännytetty. Eurodac-järjestelmä helpottaa turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa ole-van valtion määrittämistä, ja siinä ovat mukana vastuunmäärittämisasetusta soveltavat valtiot.

Turvapaikanhakijoiden, Eurodac-tallennusten ja osumien määrä 2003– 2008

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Turvapaikanhakijat	3221	3861	3574	2324	1505	4035
Eurodac-järjestelmään tallennetut sormenjäljet	1901	2635	2518	1753	1127	3478
Ulkomaiset Eurodac-osumat yhteensä	592	1504	1436	1248	580	1835
Yksittäistä hakijaa koskevat osumat*	484	1058	1038	822	382	1287
Osumaprosentti**	25	40	41	47	34	37

* Osumien määrä, kun kokonaismäärästä on vähennetty saman henkilön useat eri osumat.

** Sellaisten hakijoiden osuus Suomessa sormenjälkijärjestelmään rekisteröidyistä, joiden sormenjäljet on jossakin jäsenvaltiossa tallennettu rekisteriin jo aiemmin.

Kun vuosien 2006 ja 2007 sormenjälkiosumat perustuivat 95 %:ssa tapauksista siihen, että henkilö oli hakenut turvapaikkaa aiemmin jossakin toisessa jäsenvaltiossa, vuonna 2008 vastaava prosenttiosuus oli pudonnut 70 %:iin. Muutos liittyy Suomen suurimpien Dublin-yhteistyökumppaneiden vaihtumiseen: lähes kaikkien Kreikan kautta Suomeen tulleiden henkilöiden sormenjäljet on tallennettu sormenjälkirekisteriin EU:n ulkorajan laittoman ylittämisen yhteydessä ja vastaava luku on korkea myös Italian kohdalla. Vähäistä laskua on puolestaan tapahtunut niiden henkilöiden lukumäärässä, joilla on yhtä useampia sormenjälkiosumia toisissa jäsenvaltioissa. Kun tällaisia tapauksia oli vuosina 2006 ja 2007 n. 45 % kaikista osumatapauksista, vuonna 2008 vastaava luku oli 41%.

Dublin-päätösten osuuden vähenemiseen kaikista turvapaikkapäätöksistä vuosiin 2005 - 2006 verrattuna on vaikuttanut aiempien vuosien suuren hakijaryhmän – Itä-Euroopan romanit – väheneminen EU:n laajenemisen myötä. Lisäksi Eurodac-sormenjälkijärjestelmän käyttöönottoaminen on paitsi tehnyt näkyväksi, todennäköisesti myös vähentänyt turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Toisaalta hakijat myös tuntevat Dublin-järjestelmän melko hyvin ja oletettavasti koettavat välttää sormenjälkien jättämistä ennen toivottua kohdemaata. On myös huomattava, että sormenjälkiä on tallennettu Eurodac-rekisteriin pian viiden vuoden ajan. Osa järjestelmän antamista osumatuloksista liittyy siis melko vanhoihin sormenjälkiin, jotka eivät välttämättä johda vastuun siirtymiseen toiselle valtiolle. Käytännössä tämä on tarkoittanut myös Dublin-päätöksenteon monimutkaistumista ja hidastumista.

Vuonna 2008 Dublin-päätösten osuutta on vähentänyt myös Kreikan asema yhtenä Suomen suurimmista Dublin-pyyntöjen kohdemaista. Virasto ei soveltanut vastuunmäärittämisasetusta Kreikan kohdalla, jos tämä ei Dublin-vastauksessaan Suomelle vahvistanut hakijan mahdollisuutta hakea turvapaikkaa Kreikassa tai jos kyseessä oli alaikäinen hakija, lapsiperhe tai Kreikasta tulleen hakijan voitiin muuten katsoa olevan haavoittuvassa asemassa. Näillä perusteilla virasto otti viime vuoden aikana aineellisesti käsiteltäväksi 52 tapauksia, joista kymmenessä Kreikka ei ollut vastannut esitettyyn pyyntöön ja 42 tapauksessa oli kysymyksessä lapsiperhe tai hakijoiden katsottiin muuten olevan haavoittuvassa asemassa. Dublin-käännyttämispäätöksiä Kreikkaan tehtiin kuutisenkymmentä. Tuomioistuinten määräämien täytäntöönpanokieltojen vuoksi vuoden 2008 toisella puoliskolla Kreikkaan

ei kuitenkaan tehty lainkaan Dublin-palauttamisia. Kreikan kautta Suomeen saapuneet turvapaikanhakijat kertoivatkin usein tullessa Suomeen juuri siinä toivossa, että Suomesta heitä ei palautettaisi Kreikkaan. Palauttamiset ovat alkaneet jälleen tammikuussa 2009.

Kreikan osuuden kasvun taustalla näyttäisi olevan myös maan entistä säännöllisempi Eurodac-sormenjälkien tallentaminen EU:n ulkorajan laittoman ylittämisen yhteydessä. Viime vuosinahan Suomi muiden jäsenvaltioiden ja komission kanssa on erityisesti kiinnittänyt huomiota EU:n ulkorajavaltioiden velvollisuuteen tallentaa myös nämä sormenjäljet. Samalla Ruotsiin tehtyjen pyyntöjen määrä on pudonnut vuodesta 2006 (46 %) ja 2007 (22 %) viime vuoden 13 %:iin. Useilla Ruotsin kautta Suomeen saapuneilla turvapaikanhakijoilla näkyy nyt Ruotsin sormenjälkiosuman lisäksi taustallaan laittoman ulkorajan ylittämisen yhteydessä tallennettu sormenjälkiosuma, joka osoittaa vastuuvaltioksi Ruotsin sijasta Kreikan.

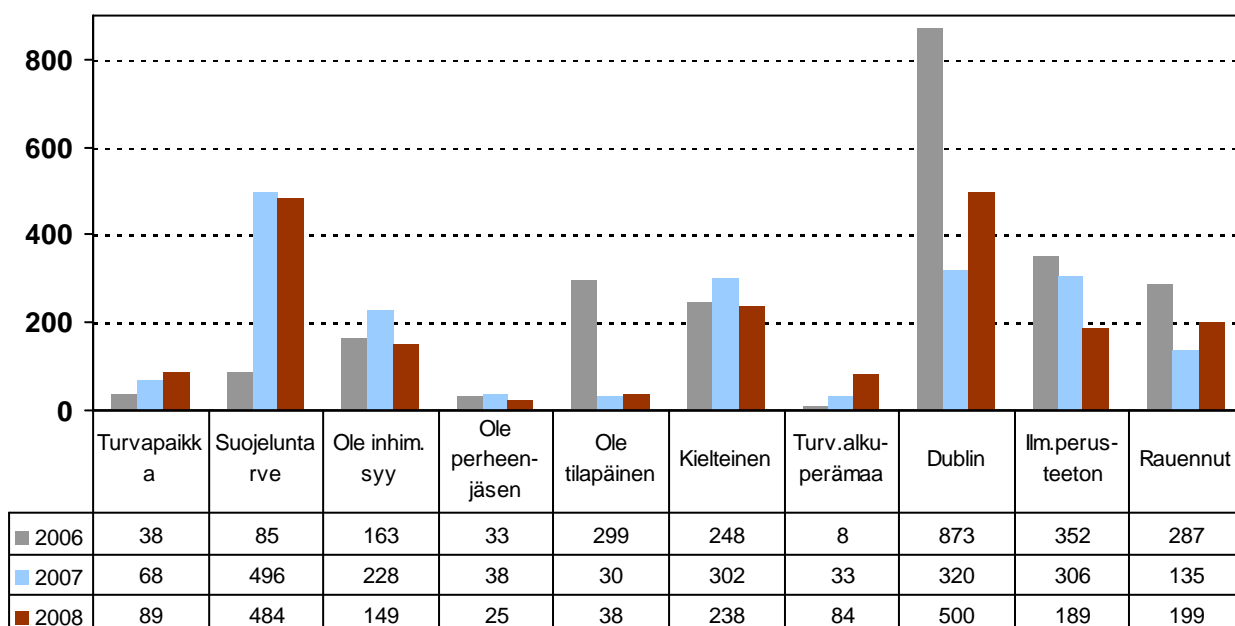
Vuonna 2008 turvapaikanhakijoiden joukossa näyttäisi olleen aiempaa enemmän henkilöitä, jotka ovat jo saaneet kansainvälistä suojelua jossakin toisessa jäsenvaltiossa. Esimerkiksi valtaosa Maltan kautta Suomeen tulleista hakijoista on saanut Maltalla suojeluluvan. Dublin-menettelyssä on tullut entistä useammin esiin myös niitä hakijoita, joilla on jo pakolaisasema toisessa jäsenvaltiossa. Runsas kymmenkunta tällaista tapausta ratkottiin vuonna 2008 ilmeisen perusteettomina turvapaikkahakemuksina.

Suurimpien kohdevaltioiden muuttuminen on lisännyt vastuunmäärittämiseen liittyvää työmäärää ja pidentänyt käsittelyaikoja. Lisääntynyt yhteydenpito ja neuvottelut näiden meistä kaukaisempien jäsenvaltioiden kanssa nostivat keskimääräisen Dublin-käsittelyajan kolmenkymmenen tietämiltä 50 vuorokautteen.

4. Kansainvälistä suojelua koskevat päätökset

4.1. Kaikki hakijat

Turvapaikkayksikkö ratkaisi vuonna 2008 yhteensä 1995 kansainvälistä suojelua koskevaa hakemusta. Alla olevaan taulukkoon on merkitty lisäksi kahden edeltävän vuoden päätösmäärät.

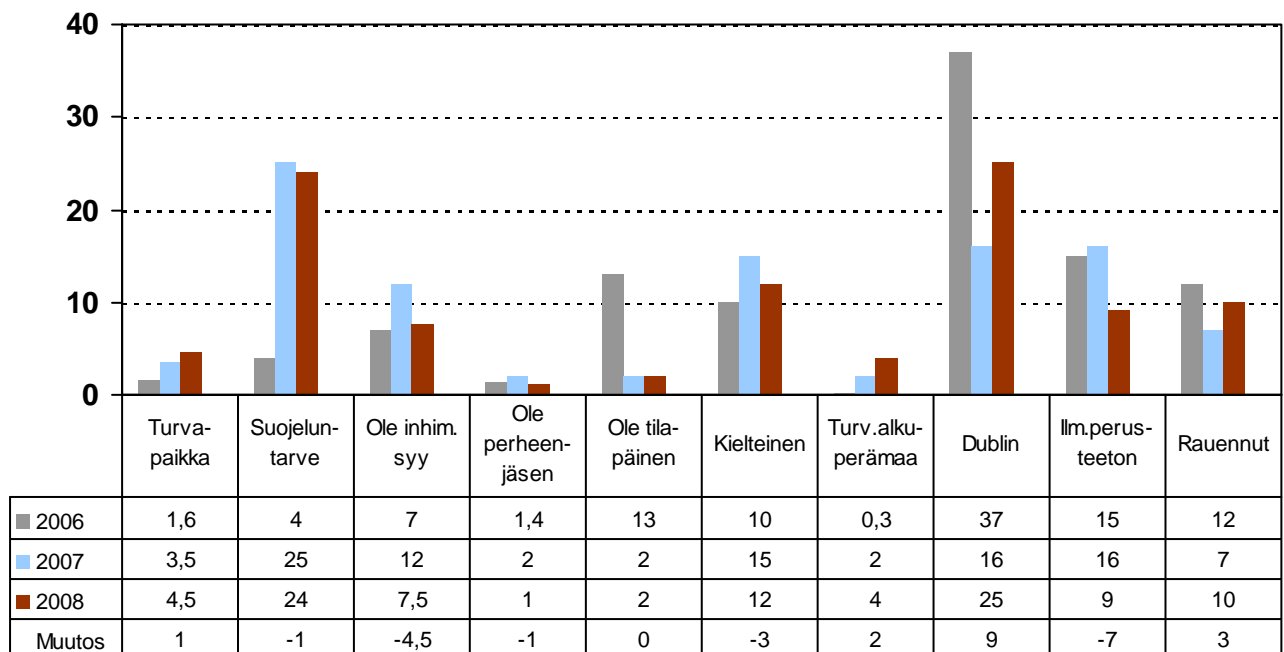

Turvapaikkayksikkö **myönsi** vuonna 2008 eri perusteilla oleskelulupia yhteensä 785 kpl (39 % kaikista ratkaisuista). Vuonna 2007 myönteisten päätösten osuus kaikista päätöksistä oli 44 % ja edellisenä vuotena 26 %. Turvapaikkojen osuus kaikista päätöksistä oli 4,5 % kun se vuonna 2007 oli 3,5 %. Tarkemmat prosentuaaliset jaottelut näkyvät alla olevasta tilastosta.

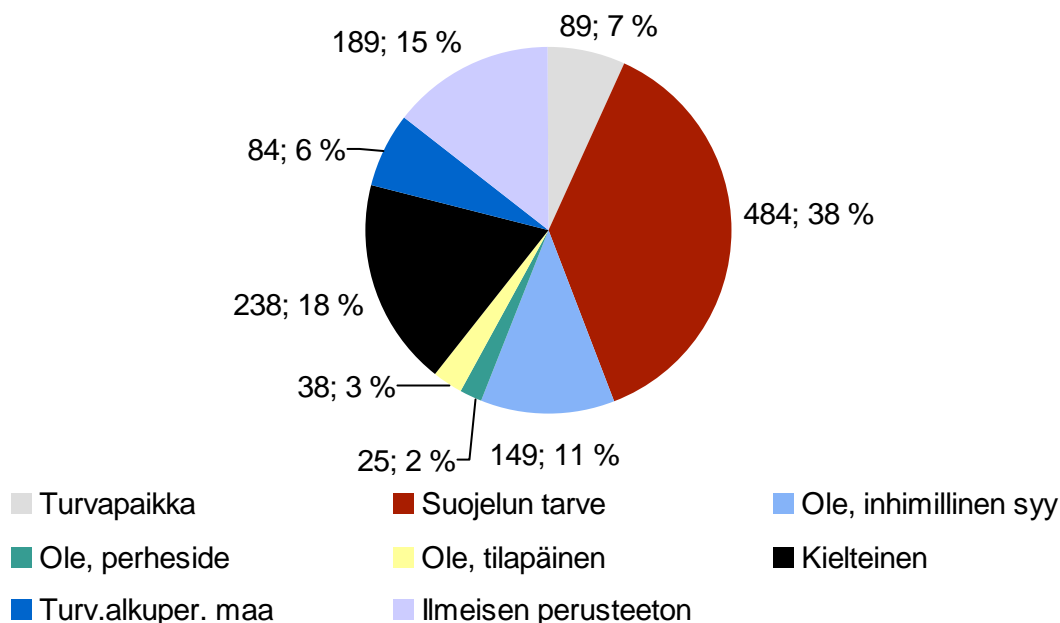
Kielteisiä päätöksiä annettiin yhteensä 1011 henkilölle (51 % kaikista ratkaisuista). **Dublin-päätösten** osuus kasvoi vuodesta 2007 (16 %), ollen nyt 25 %. **Ilmeisen perusteettomien** hakemusten osuus on puolestaan vähentynyt 9 %:iin viime vuoden 16:sta %.

Seuraavassa taulukossa esitetään päätösten prosenttiosuudet kunkin vuoden kokonaispäättömäärästä. Taulukossa on lisäksi laskettu prosenttiyksikkömuutos vuosien 2007 ja 2008 välillä.

Vuosien 2007 ja 2008 välillä voimakkain kasvu on tapahtunut Dublin-päätösten määrässä ja suurin lasku ilmeisen perusteettomiksi katsotuissa hakemuksissa.

Tarkasteltaessa ainoastaan **aineellisesti tutkittuja hakemuksia**, eli muita kuin Dublin-päätöksiä tai hakemusten raukeamisia, eri päätöstyyppit jakaantuvat seuraavalla sivulla olevan kaavion mukaisesti.

Aineellisesti ratkaistuja hakemuksia oli vuonna 2008 yhteensä 1296 kpl. Turvapaikka myönnettiin 7 prosentissa aineellisista päätöksistä ja oleskelulupa suojelun tarpeen perusteella 38 % päätöksistä. Kielteisen päätöksen on saanut 18 % hakijoista ja ilmeisen perusteettomia hakemuksia on ollut 15 %. Kaiken kaikkiaan myönteisiä päätöksiä kaikista aineellisesti käsitellyistä hakemuksista on vuonna 2008 ollut 61 % ja kielteisiä 39 %. Vuonna 2007 myönteisten osuus aineellisesti ratkaistuista (1501 kpl) oli 57 % ja kielteisten 43 %.

4.2. Päätöstilastoja maittain tarkasteltuna

Seuraavissa taulukoissa on jaettu turvapaikan ja suojelun tarpeen perusteella myönnettyjen oleskelulupien, normaalikielteisten, ilmeisen perusteettomiksi katsottujen hakemusten sekä Dublin-päätösten osalta viisi kansalaisuutta lukumääräiseen suuruusjärjestykseen vuosina 2007 ja 2008.

Turvapaikka

2007

1. Venäjän fed.	27
2. Irak	18
3. Iran	4
4. Afganistan	3
5. Kiina	3

2008

1. Irak	42
2. Venäjä	34
3. Kongon dt.	4
4. Iran	3
5. Etiopia	2

Suojelun tarve

2007

1. Somalia	230
2. Irak	161
3. Afganistan	47
4. Iran	22
5. Tadžikistan	6

2008

1. Irak	182
2. Somalia	148
3. Afganistan	57
4. Sri Lanka	40
5. Iran	15

Kielteinen**2007**

1. Sri Lanka	30
2. Venäjä	29
3. Serbia*	29
4. Iran	27
5. Afganistan	25

2008

1. Venäjä	45
2. Turkki	32
3. Serbia*	25
4. Nigeria	15
5. Valko-Venäjä	14

Ilmeisen perusteeton**2007**

1. Serbia*	65
2. Venäjä	63
3. Valko-Venäjä	22
4. Turkki	17
5. Iran	14

2008

1. Venäjä	45
2. Serbia*	22
3. Turkki	17
4. Valko-Venäjä	12
5. Nigeria	10

Dublin**2007**

1. Irak	90
2. Serbia*	41
3. Bosnia ja Hertsegovina	15
4. Nigeria	11
5. Somalia	11

2008

1. Irak	184
2. Somalia	156
3. Serbia*	15
4. Afganistan	14
5. Iran ja Valko-Venäjä	13

Merkittävää on, että sekä irakilaiden että somalialaisten osalta Dublin-päätösten lukumäärä lähenee myönnettyjen oleskelulupien määrää. Kaiken kaikkiaan irakilaisille on myönnetty oleskelulupia 268 kappaletta ja hakemus on hylätty 186 tapauksessa. Somalialaisille on myönnetty yhteensä 148 oleskelulupaa ja hakemus on hylätty 168 tapauksessa.

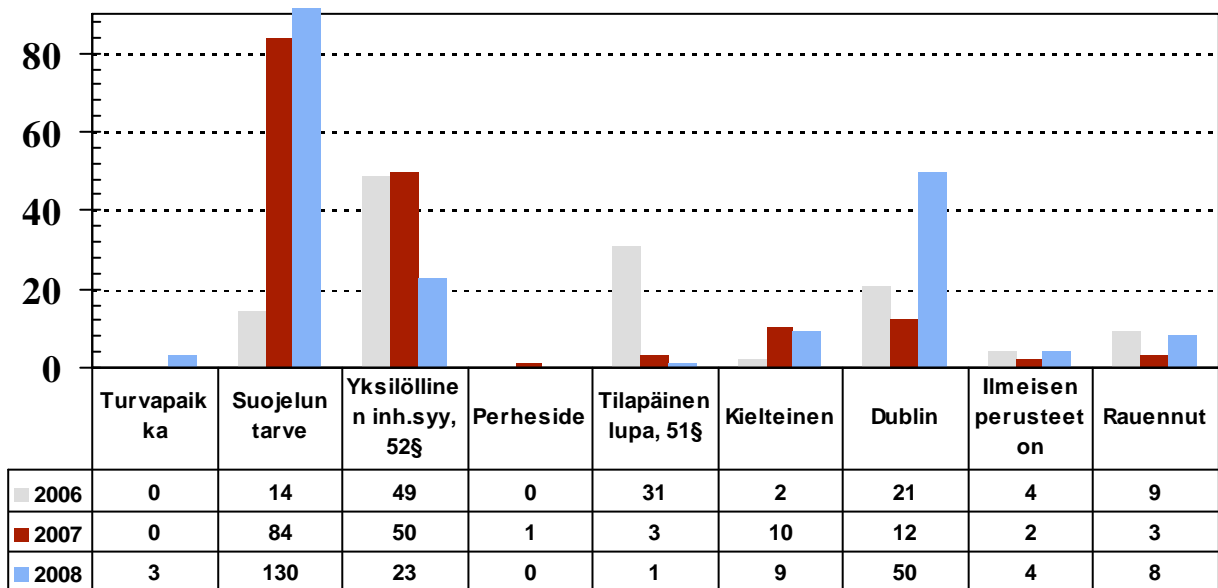
4.3. Yksintulleille alaikäisille annetut päätökset

Yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille annettiin vuonna 2008 yhteensä 228 päätöstä⁶. Kaksi turvapaikkaa myönnettiin Etiopian kansalaisille ja yksi Irakin kansalaiselle. Suojelun tarpeen perusteella myönnettyjen oleskelulupien osuus oli yhteensä 57 % (vuonna 2007: 51 %) ja yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella myönnettyjen oleskelulupien osuus 10 % (vuonna 2007: 30 %). Myönteisiä päätöksiä annettiin yhteensä 157 kpl (69 % kaikista päätöksistä) ja kielteisiä 63 kpl (28 %). Vuonna 2007 annetuista päätöksistä oli myönteisiä 138 kpl (84 %) ja kielteisiä 24 kpl (15 %).

Myönteisten päätösten suhteellinen väheneminen ja vastaavasti kielteisten kasvaminen johtuu yksintulleita alaikäisiä koskevien Dublin-päätösten voimakkaasta kasvusta vuoteen 2007 verrattuna. Dublin-päätösten osuus kaikista alaikäisiä koskevista päätöksistä oli viime vuonna yhteensä 22 % (2007: 7 %).

* sis. Serbian, Serbia ja Montenegron, Jugoslavian sekä Jugoslavian liittotasavallan kansalaisiksi ilmoittautuneet sekä nykyisen Kosovon kansalaiset.

⁶ Osa alaikäisistä hakijoista on täysi-ikäistynyt prosessin aikana.

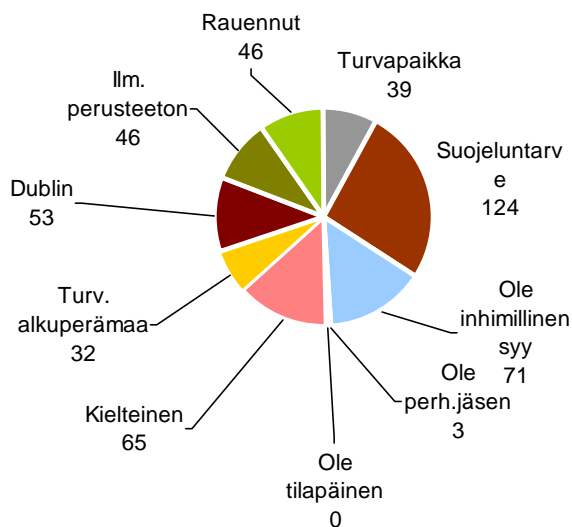
Eniten oleskelulupia suojelun tarpeen perusteella myönnettiin Somalian (66 kpl), Irakin (41 kpl) ja Afganistanin (14 kpl) kansalaisille.

Tarkasteltaessa ainoastaan aineellisesti tutkittuja hakemuksia, eli muita kuin Dublin-päätöksiä tai hakemusten raukeamisia, on myönnettyjen turvapaikkojen osuus 2 %, suojelun tarpeella myönnettyjen oleskelulupien osuus 76 % ja yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella myönnettyjen lupien osuus 14 %. Kaiken kaikkiaan aineellisesti tutkituista hakemuksista on myönteisten päätösten osuus yhteensä 92 %.

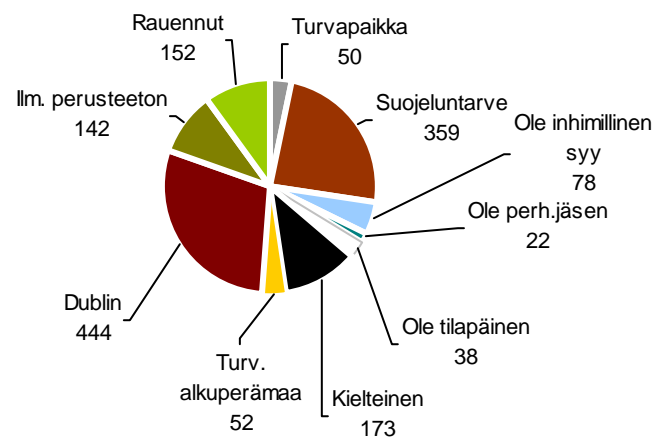
4.4. Sukupuolijakauma kaikkien päätösten osalta

Vuoden 2008 päätöksistä yhteensä 1510 kappaletta koski miehiä ja 479 kappaletta naisia.⁷ Alla olevissa kuvissa on esitetty naisten ja miesten päätösten lukumäärä.

Naiset

Miehet

⁷ Kuuden henkilön osalta sukupuolta ei ole merkitty ulkomaalaisrekisteriin.

Seuraavassa taulukossa on eritelty päätösten prosenttiosuudet naisten ja miesten osalta vuonna 2007 ja 2008.

	Miehet		Naiset	
	2007	2008	2007	2008
Turvapaikka	3 %	3 %	6 %	8 %
Suojelun tarve	24 %	24 %	28 %	26 %
Inhimillinen syy	10 %	5 %	16 %	15 %
Perheenjäsen	3 %	1 %	0,4 %	1 %
Tilapäinen	2 %	3 %	0 %	0 %
Myönteiset yhteensä	42 %	36 %	50 %	49 %
Kielteinen	16 %	11 %	13 %	14 %
Turv. alkuperämaa	1 %	3 %	3 %	7 %
Dublin	18 %	29 %	12 %	11 %
Ilmeisen perusteton	16 %	9 %	15 %	10 %
Kielteiset yhteensä	51 %	54 %	44 %	41 %
Rauennut	7 %	10 %	6 %	10 %

Miehille myönnettiin 50 turvapaikkaa vuonna 2008 ja naisille 39. Naisille myönnettyjen **turvapaikkojen** osuus kaikista naisille annetuista päätöksistä on 8 % ja miesten osuus 3 % (aineellisesti ratkaistuista osuudet ovat 5 % ja 10 %). Vuonna 2007 osuudet olivat pienempiä; naisilla 6 % (aineellisesti ratkaistuista 7 %) ja miehillä 2 % (aineellisesti ratkaistuista 3 %).

Naisille on myönnetty suhteessa enemmän oleskelulupia kuin miehille lähes jokaisessa kategoriassa. Poikkeuksena ovat ainoastaan tilapäiset oleskeluluvat maasta poistamisen estymisen vuoksi. Lähes puolet naisille annetuista päätöksistä on ollut myönteisiä, kun miehillä vastaava osuus on 36 %. Miehille annetut Dublin-päätökset puolestaan muodostavat lähes kolmanneksen kaikista miesten päätöksistä, kun se naisilla on vain 11 %.

4.5. Sukupuolijakauma alaikäisiä koskevien päätösten osalta

Yksintulleille alaikäisille pojille annettiin vuonna 2008 yhteensä 175 päätöstä ja tytöille 53 päätöstä. Yksi poika ja kaksi tyttöä ovat saaneet turvapaikan. Pojille on myönnetty 100 oleskelulupaa suojelun tarpeen perusteella ja tytöille 30. Yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella oleskeluluvan on saanut 16 poikaa ja seitsemän tyttöä.

Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa kuvataan päätöstyyppien prosenttiosuutta erikseen poikien ja tyttöjen osalta.

	Pojat		Tytöt	
	2007	2008	2007	2008
Turvapaikka	0 %	1 %	0 %	4 %
Suojelun tarve	47 %	57 %	62 %	57 %
Inhimillinen syy	31 %	9 %	28 %	13 %
Perheenjäsen	1 %	0 %	0 %	0 %
Tilapäinen	3 %	1 %	0 %	0 %
Myönteiset yhteensä	81 %	67 %	89 %	74 %
Kielteinen	8 %	3 %	2 %	6 %
Turv. alkuperämaa	0 %	0 %	0 %	0 %
Dublin	8 %	24 %	4 %	15 %
Ilmeisen perusteton	0 %	1 %	4 %	4 %
Kielteiset yhteensä	16 %	29 %	11 %	25 %
Rauennut	3 %	4 %	0 %	2 %

Tarkasteltaessa prosenttiosuuksia aineellisesti tutkittujen hakemusten suhteen muodostavat suojelun tarpeen perusteella myönnetyt oleskeluluvat poikien osalta 79 % ja tyttöjen osalta 68 %. Myönteisten päätösten osuus pojilla on yhteensä 94 % ja tytöillä 89 %.

Kuten vuonna 2007, tytöille myönnettiin myös vuonna 2008 suhteessa hieman enemmän oleskelulupia kuin pojille, pois lukien tilapäiset oleskeluluvat maasta poistamisen estymisen vuoksi. Poikia koskevien päätösten osuus on selvästi suurempi ainoastaan Dublin-päätösten kohdalla.

5. Käsittelyajat

Vuonna 2008 käsittelyaika kaikkien hakemusten osalta oli 127 vuorokautta (vuonna 2007: 206 vrk)⁸. Normaalissa menettelyssä ratkaistujen hakemusten käsittely kesti noin 176 vuorokautta (vuonna 2007: 275 vrk) ja nopeutetussa menettelyssä 57 vuorokautta (vuonna 2007: 90 vrk).

Yksintulleiden alaikäisten hakijoiden osalta kaikkien hakemusten keskimääräinen käsittelyaika oli 115 vuorokautta (vuonna 2007: 228 vrk). Normaalissa menettelyssä hakemukset käsiteltiin keskimäärin 130 vuorokaudessa (vuonna 2007: 247 vrk) ja nopeutetussa menettelyssä 67 vuorokaudessa (vuonna 2007: 71 vrk).

Suurin osa (80 %) hakemuksista käsiteltiin keskimäärin 110 vuorokaudessa. Nopeimman 10 % osalta käsittelyaika oli viime vuonna yhdeksän vuorokautta ja hitaimman 10 % osalta 408 vuorokautta.

6. Lopuksi

Sekä Suomessa että Norjassa hakijoiden lukumäärä kasvoi voimakkaasti vuonna 2008. Norjassa oli jo lokakuun loppuun mennessä jätetty yhteensä 11502 turvapaikkahakemusta⁹, kun vuonna 2007 hakemuksia jätettiin yhteensä 6527 kappaletta.

⁸ Käsittelyaika lasketaan hakemuksen saapumisesta Maahanmuuttovirastoon. Käsittelyaikatilastossa on mukana ainoastaan ne hakemukset, jotka on ratkaistu kyseisenä ajankohtana.

⁹ www.udl.no

ta. Ruotsissa sen sijaan hakijamäärä väheni lähes 12000:lla, ollen viime vuonna 24353 kappaletta.¹⁰

Sekä Norja että Ruotsi ovat hylänneet normaalikäsitelyssä¹¹ yli puolet irakilaisten hakemuksista, kun taas Suomessa kielteisiä päätöksiä ei ole tehty. Tämä näkyy hakijamäärien pienenemisenä erityisesti Ruotsissa. Kun vuonna 2007 Ruotsista haki turvapaikkaa yhteensä 18559 Irakin kansalaista, vuonna 2008 luku oli ainoastaan 6083. Norjassa sen sijaan suurimpien kansalaisuusryhmien hakemusmäärä on kasvanut voimakkaasti (Irak 2007: 1216, 10/2008: 2512 ja Somalia 2007: 189, 10/2008: 1017). Myös Somalian kansalaisten osalta ratkaisukäytäntö Norjassa ja Ruotsissa on tilastojen valossa tiukempi kuin Suomessa.

On oletettavissa, että näiden hakijaryhmien kasvu jatkuu myös Suomessa. Yhtenä syynä ovat maiden turvallisuustilanteet, huolimatta Irakin hieman myönteisemmästä kehityksestä. Suomessa on lisäksi suurehko irakilais- ja somalialaisyhteisöt. Ei voida myöskään jättää huomiotta Suomen myönteisempää päätöskäytäntöä. Maahanmuuttovirasto odottaa tällä hetkellä UNHCR:n positioiden päivitystä muun muassa Irakin, Somalian ja esimerkiksi Tshetshenian osalta. Näillä voi olla vaikutusta hakijamääriin sekä päätöskäytäntöön. Lisäksi virasto on päivittämässä omaa Irakinjaustaan keväällä 2009. Tilanteeseen vaikuttanee tulevaisuudessa myös hallituksen vaatimus valmistella palautussopimukset Afganistanin ja Irakin kanssa.

Merkittävä ero maiden välillä havaitaan Dublin-päätösten osuuksissa. Norjassa näiden päätösten osuus on lokakuun 2008 loppuun mennessä ollut irakilaisten osalta 13 % ja somalialaisten osalta 30 %. Ruotsissa vastaavat luvut ovat irakilaisten osalta 7 % ja somalialaisten osalta 15 %. Suomessa irakilaisille tehty Dublin-päätökset muodostavat 37 % kaikista päätöksistä ja somalialaisille tehty peräti 49 % kaikista päätöksistä. Voidaan olettaa, että myös jatkossa näitä kansalaisuuksia koskevien Dublin-päätösten osuus pysyy varsin suurena Suomessa.

Alkuvuonna 2009 hakijoita on saapunut noin 500 henkilön kuukausivauhtia. Maahanmuuttovirasto arvioi, että kokonaisluku nousee tänä vuonna noin 6000:een. Yksintulleita alaikäishakijoita arvioidaan saapuvaksi noin 1000. Irakilaishakijoita saapuneen yli 2000 ja somalialaisia noin 1500. Maahanmuuttovirasto on saamassa lisäresursseja turvapaikkapuhutteluun ja -tutkintaan, mutta poliisin resurssiongelmat, logistiset haasteet vastaanottokeskusten sijaintien suhteen sekä tulkkien saataisuusongelmat viivyttänevät osaltaan käsittelyaikoja. Toisaalta resursseja on enemmän käytettävissä hakijoiden henkilöllisyyden selvittämiseen iänmäärityksin ja kielitestein.

Lähde: Ulkomaalaisrekisteri¹²

¹⁰ www.migrationsverket.se

¹¹ Ei sisällä Dublin-päätöksiä

¹² Kaikki vuotta 2008 koskevat tilastot ovat alustavia. Kuukausittaiset tilastot julkaistaan Maahanmuuttoviraston sivuilla www.migri.fi aina seuraavan kuun puolivälissä.